

Zaaknummer: 15177-2022

Medewerker	:	Anke Mensen-Wolbert
Team	:	Bedrijfsvoering en Communicatie
Datum	:	22 maart 2022
Portefeuillehouder	:	burgemeester A.G.J. Strien

<p>BIJLAGEN:</p> <p>☒ schriftelijke vraag GroenLinksfractie</p> <p>☒ schriftelijke vraag PvdA fractie</p> <p>☒ Concept-bericht voor raadsnieuwsbrief</p>
<p>AFSTEMMING MET →</p> <p>☒ anders, nl. DOWR</p>
<p>☒ Actief openbaar</p> <p>☐ Niet actief openbaar</p> <p>☐ Actief openbaar, eerst contact met steller van deze adviesnota</p>
<p>ONDERWERP</p> <p>Contract Gazprom Energy NL</p>

BESLUIT burgemeester en wethouders

In overeenstemming met het advies van het inkoopcollectief Energie Stedendriehoek/DOWR:

1. Het huidige contract met Gazprom Energy NL (t/m 31-12-2023) niet vroegtijdig te ontbinden tenzij Europese of landelijke ontwikkelingen (waaronder publicaties of adviezen van de VNG) alsnog een andere handelswijze ingeven;
2. Via de VNG lijnen en het inkoopcollectief de rijksoverheid te stimuleren juridische maatregelen te nemen om te voorkomen dat onze gemeenten bij de volgende Europese aanbesteding gebonden kunnen worden aan Gazprom Energy NL als energieleverancier;
3. Deze besluiten in te brengen bij het inkoopcollectief Stedendriehoek/DOWR;
4. In te stemmen met de tekst voor de raadsnieuwsbrief en daarmee tevens de gestelde schriftelijke vragen van de fracties PvdA en GroenLinks als beantwoord te beschouwen.

SAMENVATTING

De gemeente Olst-Wijhe heeft, samen met 9 andere gemeenten, voor de levering van gas een contract met Gazprom Energy NL. Sinds de inval van Rusland in Oekraïne leeft breed de wens niet te willen bijdragen aan de financiering van Rusland door het afnemen van gas en daarom het contract vroegtijdig te beëindigen. Na onderzoek naar de juridische en financiële consequenties blijkt dat vroegtijdige ontbinding van dit contract grote impact heeft op de levering van gas en de kosten en dat Rusland hier zelfs financieel voordeel uit kan halen. Het college heeft dan ook besloten het huidige contract niet vroegtijdig te ontbinden maar wel via de VNG en het inkoopcollectief de Rijksoverheid te stimuleren juridische maatregelen te nemen zodat we bij de volgende aanbesteding niet meer zijn gebonden aan Gazprom Energy NL als energieleverancier.

INLEIDING

De afgelopen weken is er intensief gesproken over het al dan niet vroegtijdig beëindigen van het contract met energiemaatschappij Gazprom Energy NL vanwege de inval van Rusland in Oekraïne. De intentie is dat het gemeentebestuur niet (indirect) wil bijdragen aan de financiering van de inval van Rusland in Oekraïne en door een vroegtijdige opzegging van het contract met Gazprom dit bedrijf niet de kans geven zich verder te verrijken.

Het inkoopcollectief Energie Stedendriehoek/DOWR die voor ons energie inkoop, is vervolgens geraadpleegd om de juridische en financiële consequenties van dit voornemen in kaart te brengen. Het voorlopige - onderling bestuurlijk afgestemd- standpunt in de 3 DOWR-gemeenten was vervolgens:

Het opzeggen/openbreken van het contract op dit moment, is momenteel een slecht alternatief kijkende naar effect/gevolg. Gewenste doel wordt daarmee nu niet bereikt. Opzeggen per 2023 nader onderzoeken.

Naar aanleiding hiervan is opnieuw ambtelijk overleg geweest binnen het inkoopcollectief Energie Stedendriehoek/DOWR om te komen tot een gezamenlijk standpunt, mede omdat het een collectief contract betreft. Dit heeft geleid tot het ambtelijke standpunt om het contract aan te houden tot de einddatum van 31/12/2023.

Het collectief wenst hier uiterlijk begin april een besluit van de deelnemende gemeenten over om vervolgacties uit te kunnen voeren. Het al dan niet beëindigen van het contract kan alleen plaatsvinden in overeenstemming met alle deelnemers van het collectief omdat het contractueel niet mogelijk is om dit als afzonderlijke gemeente te doen.

BEOOGD RESULTAAT

Een standpunt over hoe om te gaan met het huidige energiecontract met Gazprom Energy NL.

KADER

Europese aanbestedingswet

ARGUMENTEN

1. De argumenten tegen en voor van het niet opzeggen van het contract zijn als volgt:

Tegen:

- Er is uit de samenleving opgeroepen om Russisch gas te boycotten, en daarmee een vuist te maken tegen de huidige Russische regering. Door het opzeggen van het energiecontract met Gazprom Energy NL wordt daarmee een signaal afgegeven.

Voor:

- Gemeenten kunnen niet eenvoudigweg zelf Russisch gas boycotten. Er wordt geschat dat ongeveer 15 procent van het gas dat door Nederlandse energieleveranciers wordt ingekocht, uit Rusland komt. Een aanbestedende dienst die gas afneemt, zelfs als dit niet van een Russisch bedrijf is, ontvangt dus mogelijk voor een deel Russisch gas van bv. Essent of Greenchoice.
- Contractontbinding kan mogelijk grote juridische, financiële en leveringsconsequenties hebben. Bij beëindiging op korte termijn is het risico dat geen gas meer geleverd wordt omdat het voor leveranciers heel lastig is om in deze periode extra gas voor 2022 in te kopen. Bij beëindiging op iets langere termijn zou het wellicht wel lukken om een leverancier te vinden, maar moet naar een veelvoud (schatting 4 tot 5 maal) zoveel worden betaald als nu het geval is.
- Bij vroegtijdige ontbinding (de vraag onder juristen is of dit mogelijk is) moet een vergoeding aan Gazprom Energy NL worden betaald. Bovendien kan Gazprom dit vrijgekomen volume tegen sterk verhoogde tarieven op de beurs aanbieden. Dit betekent dat contractbeëindiging leidt tot opbrengstverhoging bij Gazprom. Daarmee wordt een tegengesteld effect bereikt: Gazprom maakt een grotere winst en gemeenten moeten tegen een veel hoger markttarief gas inkopen.
- We monitoren via het inkoopcollectief nauwlettend of landelijke ontwikkelingen (waaronder publicaties of adviezen van de VNG) alsnog een andere handelswijze ingeven.

2. Via onze VNG lijnen en het inkoopcollectief roepen we het kabinet op om dit vraagstuk in Europees verband aan de kaak te stellen, zodat de nodige aanpassingen in de spelregels met betrekking tot de aanbestedingseisen en de internationale gasmarkt worden doorgevoerd (pas als dat gebeurd is, is het mogelijk voor energieleveranciers, en daarmee ook voor de Nederlandse consumenten, om Russisch gas uit te sluiten).
3. Zowel de fractie van de PvdA als de fractie GroenLinks heeft eind februari bij het uitbreken van de oorlog schriftelijke vragen gesteld over de levering van gas via Gazprom. De essentie van deze vragen is dezelfde als die in dit voorstel aan de orde zijn. Met dit voorgestelde besluit zijn wij van oordeel dat dan ook antwoord wordt gegeven op de schriftelijke vragen. Kennisgeving van deze besluitvorming van het college wordt door bijgevoegd tekstvoorstel in de raadsnieuwsbrief opgenomen. Er wordt dan geen aparte brief met antwoorden naar de beide fracties gestuurd.

DRAAGVLAK

Afstemming met Raalte en Deventer als onderdeel van het inkoopcollectief. Er is ambtelijk overeenstemming binnen het inkoopcollectief over dit voorstel en dit wordt nu aan alle 10 gemeentebesturen wordt voorgelegd.

DUURZAAMHEID

-

RISICO'S (financieel/juridisch)

Geen effecten als gevolg van dit voorgestelde besluit.

FINANCIËLE CONSEQUENTIES

Geen effecten als gevolg van dit voorgestelde besluit.

AANPAK/UITVOERING

De komende periode bereidt het inkoopcollectief een nieuwe aanbesteding 2024-2025 voor. De bedoeling is om geen Russisch gas in te kopen. Of dit lukt is afhankelijk van de dan geldende wet- en regelgeving (zie beslispunt 2).

Dit voorstel wordt voorlopig als vertrouwelijk aangemerkt omdat dit een consultatie betreft en ook de andere 9 gemeenten dit besluit moeten nemen. Als deze allen bekend zijn kan ons besluit openbaar worden gemaakt. We wachten met communicatie naar buiten tot het moment dat bekend is welk besluit de overige 9 gemeenten hebben genomen.